

torok, četrtek in soboto
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vsa leta 8 gl. — k.
za pol leta . . . 4 . . . — . . .
za četrt leta . . . 2 . . . 60 . . .

Po pošti:

Za vsa leta 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5 . . . — . . .
za četrt leta 2 . . . 60 . . .

Vredništvo in upravnništvo
je na stolnem trgu (Dom-
platu) hiš. št. 184.

SLOVENSKI NAROD.

Oznanila:
Za navadno dvostopno
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiskane 1 krat,
5 kr., če se tiska 2 krat,
4 kr., če se tiska 3 krat-
veče pisemne se plaču-
jejo po prostoru.
Za vsak tisek je plačat-
kolek (stempel) za 30 k.
Rokopisi se ne vrađajo,
dopisi naj se blagovoljno
frankujejo.

Št. 40.

V Mariboru 6. aprila 1869.

Tečaj II.

Porotne sodbe.

I.

Veseli glas, kakor že dolgo ne, je šel nedavno po časnikih, ko je bila v državnem zakoniku brati potrjena postava o porotnih sodbah za tiskovne zločine in pregreške. „Vse ljstvo se bo odsihmal vsled nove postave udeleževalo pravosodja; spoštovanje pred postavo, — tako se je veselo obetal — zaupanje do vestnega izvrševanja postav še je s porotnicami vidno pomnožilo; to pa more le imeti dobri nasledek, da se splošno pravočutje pomnoži; porotnice so ena izmed bistvenih pravic svobodnega državljana; še le država, ki ima dobre porotne sodbe, more se imenovati pravna država.“ Takih in enakih stavkov in sestavkov se je zlasti po ustavoljubnih časnikih bralo brez konca in kraja, in res bi moral biti slab državljan, slab rojak in človek, kdor bi z veseljem dneva ne pozdravljaj, ki je v istini prinesel ljudstvom tolika poročila prihodnje svobode. A vendar, že predno smo postavo na tanko spoznali, nismo mogli umeti prevelikega veselja avstrijskih tako imenovanih ustavoljubnežev; ko pa smo je natanko prebrali, spoznali smo, da so se motili tudi oni Slovenci, ki so nam radostno roke stiskali rekoč: „No, zdaj bodete pa že lahko svobodno, odkritosrčno in brez strahu pisali, saj imamo porotne sodbe.“

Da imajo t. j. ustavoljubneži jako raztegljivo vest, da jim ni mar še tako sveto načelo, ampak da ga z mefistofeličnim veseljem zatajajo in pod klop vržejo, k a d e r g r e z a n a š e p r a v i c e, ali za one, ktere bi miradi imeli, to je žalibog dovolj znana prikazen vsakdanjega življenja. Da so pa ti ljudje tudi takrat, k a d e r g r e z a n j i h p r a v i c e, slabi stražniki svojih principov, brezvestni čuvaji izrečenih jim svobodnih zakladov, morali smo se prepričati še le pri priliki razglašanja porotne postave. Naši bralci se menda še spominjajo veselega hrupa, kterege so bili decemberski ustavoljubneži povzdignili zaradi onega paragrafa državnih osnovnih postav, ki pravi, da so pred postavo vsi enakopравни, da postava nepozna razločka. Naši bralci se menda še spominjajo navdušenja, s katerim se je klicalo, da naj se odpravi čl. XIV. konkordata, kteri je za škofo določeval posebne izjemne sodnije — privilegirano forum. Od tega časa se ni bila luna še trikrat pomladila, ko zagleda postava o porotnih sodbah za tiskovne grehe beli dan in ustanovi proti častljivemu principu: pred postavo smo vsi enaki privilegirano forum za vrednike, pisatelje in tiskarje: in glej v ustavoljubnem taboru se vse veselilo, da se je popustil ravno poprej naglašani princip. Kdor tako ravna z svobodnimi principi kakor z umazaniam perilom, zna se mu lepega dne prigoditi, da bo moral nag pod streho čakati, ko mu bodo drugi prali zadujo njegovo — umazano srajco. Sicer pa žalostni in sramotni dnovi sedanjih privilegiranih liberalcev do zdaj niso bili naši žalostni in sramotni dnovi; upamo, da tudi v prihodnje ne bodo; denes smo hoteli le razkritizakaj se z našimi sodržavljani naspotnega političnega prepričanja — nismo mogli veseliti. Drugače nego s „ustavoljubnega“ je soditi nova postava iz našega stališča. Državna modrost niti prejšnjih niti zadnjih let nas ni navadila zajemati svobodo z veliko žlico. Merila nam jih je prav z homeopatičnim merilom, tako da bi bili porotne sodnije, če tudi le na tiskovne pregrehe

omejene, ko bi bile le res osnovane po naših razmerah in potrebah, a ne samo iz tuje zemlje v našo celo drugače stvarjeno, presajena naprave, za nas nenavajeno pridobilo, kterege bi se smeli iz srca veseliti. Potem bi se smeli nadejati, da prej ali slej pridemo do tiskovne svobode, ktera je močna bramba vsem drugim svobodam. Saj vemo da je svoboden tisek povsodi legalno orožje proti sili, orožje, ktero mora pota nakopavati napredku vseh strokov; saj vemo, da se mora tisek tolikokrat oglasiti proti nevednosti, presojam, sebičnosti in krivici in da pri tem svojem težavnem poslu tu žali občutljivega, tam straši bojazljivega, zopet drugje si v sovražnika spremeni mogočnega, ki vsi tako radi kriče po državnem pravdniku in kazenski postavi. Državni pravdnik in kazenski zakonik pa sta se oba rodila v čaru, ki svobode ni hotel poznati, oba se torej tudi tako teško sprijaznita s mišljenjem, vedenjem in tirjatvam sedanjega časa. Komu bi torej moglo ljubše biti, kakor časnikarju samemu ako ve, da bodo o njegovi krivici ali nekri- vici sodili izobraženi, značajni, vestni in samostojni možje izmed ljudstva kot zastopniki pravnega prepričanja ljudskega.

Tega pa mi Slovenci od postav danih 9. marca 1869 ne s memo- rin se moremo pričakovati, kajti kakor so imele še skoraj vse dosedanje ustave postave za nas nekaj v sebi, kar so je vedno proti nam obračalo, in obetano dobroto v 3 krat večjo škodo preobnašalo, tako je tudi sicer prav dobri postavi o upeljavi porotnih sodnij prideta v 2. postavi (o sestavljanju zapiskov porotnih mož) — na brušena sulica, ktero bomo morebiti pre- zgodaj še čutili v lastnemu mesu. O tem prihodnjic. —

Dopisi.

V Brdeh na Goriškem 2. ap. [Izv. dop.] Misel, ktero je ob- dil vrli naš poslanec in deželni odbornik Dr. Tonkli v lanski zborovi sesiji, da bi se namreč ločile slovenske županije Dolenja, Biljana in Međana od italijanskega političnega okraja Gradiškega in pridružile Goriškemu in dosled- no vprašanje zaradi lastne sodnije v Brdeh se že davno pretresuje in neko- liko o tem je že nek dopis v zadnjih številkah „Slov. Nar.“ lanskega leta spregovoril. Pravijo, da je vlada zaradi sodnije tudi našo Goriško okrožno sodnijo poprašala, — da je pa ta oddala neugodno sporočilo. Kaj boljšega bi tudi ne mogli pričakovati od naše okrožne sodnije. Od kar je tirjal Šempaski tabor slovensko uradovanje in to posebno od sodnij; — od kar se je takrat 10.000 Goriških Slovencev javno, skoraj bi rekel slovesno, prito- žilo zoper podeljevanje služeb Neslovincem pri slovenskih uradnih in po- sebno pri sodnijah, — so tem gospodom vsakoršne prizadeve Slovencev trn v peti. — Zaradi tega in ker bi se najbrže po drugi poti zastoj dalje pro- silo in tirjalo, sklenilo je dne 21. marca t. l. kakih 50 županov, starešin in drugih briskih rođoljubov, ki so se v ta namen zbrali v Biljani, da hočejo sklicati dne 18. aprila t. l. vse Brice na tabor, kterege napravijo v Drno- veku v Biljanski županiji. — Točke, o kterih se bo govorilo, so te-le:

1. Naj se osnuje za Brde lastna sodnja, in naj se pridružijo slovenska

Listek.

Volitve v angleški parlament.

Ni ga skoraj leta, da bi ne imeli Slovenci svojih volitev za deželne, okrajne in srenjske zборе. Celo volitve za deželne zборе, ki so prav za- prav odločene za vsako šesto leto, povračajo se iz raznih razlogov tako po- gosto, da smemo skoraj brez premisleka reči, da na vsako leto pride vsaj ena volitev za deželni zbor na Slovenskem. Ne da se tajiti, da smo se tudi mi Slovenci v kratkem času avstrijskega parlamentovanja že mnogo naučili in da so sedanje priprave za deželne volitve že mnogo bolje in popolneje, kakor prvokrat, ko je še tu pa tam odločeval samo slučaj. Vendar se imamo gledé gibčnosti, delavnosti, žrtoljubnosti, organizacije in agitacije še mnogo učiti, in ker je že navada, da Avstrija pri svojih parlamentarnih pripravah in poslih tako rada gleda v Anglijo, hočemo v sledečih vrstah Slovincem v prid priobčiti nekoliko sestavka, v kterem Fr. Althaus v severno-nemškem časopisu „Salon“ popisuje volitve za angleški parlament. Splošne nove volitve za parla- ment spadajo brez vprašanja med najzanimivejše prikazni angl. ljud. življenja. Pri volitvah je politični organizem tako rekoč razpadel v svoje posamezne kose in boj razrušenih moči, ki se hoté na novo zediniti, marsiktero zanimivo raz- krije o značaji in upljivu, nravi in mišljenji raznih političnih strauk in sta- nov, kteri se posredno ali neposredno volitev udeležujejo. Razrušen je v vse vetrove veliki zbor ljudskih zastopnikov, ki so tako ponosno s West- ministru zborovali. Konservativci in liberalci, liberalni konservativci in libe- ralni radikalci, vse stranke se obračajo na množico volilcev. Časniki mrgole volilnih pisem in govorov. Po mestih in po deželi se agituje — s kratka kaže se mirna državljanska vojska, ki ima vsaj to določiti, kako se bo vedel parlament prihodnja leta.

Po ustavnem pravilu se vrše splošne volitve za angleški parlament vsako sedmo leto. Od leta 1832 sem pa in kar je jelo ljudsko življenje

živahneje kipeti, bilo je vselej nenavadno, ako je parlament vseh sedem let vkupe ostal. Kolikor se je od tega časa sem še sklicalo parlamentov, umrli so vsi hitre, da ne rečemo posilne smrti; povprek ni nobeden parlament še zboroval več kakor 3, k večemu 4 leta. Po starem običaji se na novo voli, kedar stopi nov vladar na prestol; sicer ne redno, a često se razpisujejo nove volitve, ako se je morala ena mogočnih strauk umakniti drugi; ko- nečno se poslučuje novih volitev včasi tudi vlada, ako hoče naravnost od ljudstva odgovora v vprašanjih, pri kterih je parlament drugega mnenja kakor vlada, ki pa vendar le misli, da se ljudstvo sklada z njo.

Ni treba razlagati, kako oživljajoče upljivajo pogoste volitve na opra- vila in javno življenje; nasprotno pa se tudi ne dá tajiti, da je — iz lahko umljivih razlogov — enkrat izvoljenim udom parlamentovim vsak razpust, vsaka volitev jako nevsečna dogodba, kajti kakor zdaj reči stojé, je žalibog anglijska volitev ravno tako odvisna od denarja, kakor od političnega prepri- čanja in upljiva. Da parlamentovi člani ne dobivajo nobene plače, kakor v Avstriji, nima tú posebnega pomena. Odločitveno važnosti pa so stroški za volitve same. Izračunano je, da prizadevajo splošne volitve zdaj ogromne stroške, t. j. v številkah izrečeno 3 milijone funtov sterlingov, torej okolo 30 milj. goldinarjev. Izmed 658 parlamentovih članov torej plača poprek vsak po 4000 funtov sterl. za čast, da more sedeti v parlamentu in pri vsaki volitvi se stroški ponavljajo. V posameznih slučajih so stroški se- veda različni, nekteri plačajo po 10—12.000 funtov sterlingov za svojo vo- litve, drugi morejo shajati z 100—1500 funti. Ako se še prišteje trud pred volitvo in dostokrat tudi negotovost, ali se bo ponudnik zopet izvolil, je lahko razumljiv strah, kterege ima mnogo članov pred tem, da bi se parla- ment ne razpustil.

To znano bojazen je pa zadnja leta marsiktero ministerstvo rabilo za svoje in za namene svoje stranke. Z velikim vspehom je posebno lord Palmerston zažugaval nove volitve, ako opozicija ni hotela biti pokorna. V Disraelijevih rokah je postalo to orožje naravnost Damoklejev meč, kte-

županije Dolenja, Medana in Biljana slovenskemu političnemu okraju Goriške okolice.

2. Vse slovenske pokrajine naj se zedinijo v eno kronovino „Slovenijo“ z enim samim deželnim zborom.
3. V vseh javnih uradnihah na Slovenskem se ima uradovati v slovenskem jeziku.
4. V vseh javnih šolah na Slovenskem naj se poučuje v slovenskem jeziku in naj se osnuje v Ljubljani visoka pravna šola.
5. Tabor priporoča vladi, da potrdi železnico čez Predel po Sočki dolini.

Pri tej priliki je sprožil predsednik skupščine dež. poslance in posestnik v Konjskem gosp. dr. Žigon nasvet: Tabor naj tirja, da zapuste slovenski poslanci državni zbor v Beču.

Nasoči so enoglasno izrekli, da so z nasvetovalcem o tej reči enemisli, — ker bi se pa lahko zaradi take točke tabor podrl, se ni sprejel predlog. Volilo se je v odbor 20 briskih rodoljubov, potem za vsaki okraj na Goriškem 1 zastopnik, 2 za Štajersko, 2 za Koroško, 2 za Kranjsko in 1 za Tržaško okolico. Ti odborniki ne bodo imeli prav za prav drugega posla, kakor voliti, zbuhati in da bo predsedništvo po njih okrajem in deželam naznanjalo, kar bo treba.

Vse drugo je malo da ne že dovršeno, odgovor na prošnjo za dovoljenje pričakujemo od dne do dne od c. k. glavarstva v Gradiški:

V odbor so izvoljeni:

Iz Brdeh: za Medano gosp. župan France Zuchiatti, Ivan Toros in učenik Jože Hoban; — za Belino preč. gosp. župnik Alojzi Fabjani, gosp. Ivan Šfiligoj župan, Blaž Šfiligoj in Vendarmin Jožef; — za Šmartin-Kvišice dr. Žigon Anton, Jožef Mužič župan, Jožef Jakončić, Jožef Reja, Jožef Zimec in Karol Kumar; — za Št. Ferjan gosp. knez župan, Terkuč Ivan, Lenardič Anton; — za Dolenjo gosp. župan Jakončić, Ersetič Karol in čast. g. vikar Andrej Juh; — za Podgoro gosp. župan Andr. Kocjančič in čast. vikar Št. Maverski gosp. Jos. Mašera. — Iz drugih hrjev na Goriškem, in sicer, za Gorico dr. Tonkli, dež. poslanec; — za Goriško okolico gosp. Matija Doljak, župan v Solkanu; za Ajdovski okraj dr. Lavrič; — za Bovški okraj g. Matija Jonka; — za Cerkljanski okraj g. župnik Kacin v Šebreljah; za Tominski okraj g. župan. Mih. Kacafura; — za Kanalski okraj g. Ernest Klavžar; — za Komenski okraj gosp. Anton Šuc, župan v Pliskovci; za Sezanski okraj g. Jožef Živic, predsednik čitalnice v Skopem. — Zunaj Goriškega, in sicer: za Krajnsko g. Miroslav Vilhar, župan na Pivki, in g. Jožef Noli, pravnik v Ljubljani; — za Štajersko dr. Vošnjak, dež. poslanec, in g. Kapuš, trgovec v Celji; za Koroško g. župnik. Matija Majar in dr. Pavlič odvetnik v Velikovu, in za Tržaško okolico g. Ivan Nabergoj, dež. poslanec.

*) „Dom“ piše o Brdih: Goriška „Brda“ (po nemški „Eggen“, po italj. „il Coglio“, po furlanski „il Quèi“) so rajsko deželica med Sočo, Goriško-Videmsko železnico in Idrjjo (Judri), t. j. mejno rečino proti Italiji (ozirova proti Benečiji). Človek si ne more misliti lepših vinskih gor, kakor so naša Brda, ktera se razprostirajo tudi čez Idrjjo tje proti Cividadu na Benečansko. Na desni strani železnice je razun Karmina (Cormons) še par laških vasi, zatorej smemo imeti železnico od podnožja brd za mejo med slovenskimi „Briči“ (tako jim demo mi namestni „Brdci“) in „Lahi“ ali avstrijsko Furlanjo. Proti severu pa se konča ime in podoba „Brd“ tam, kjer se začne „Gore“, namreč proti jugo-zahodu od Kanala (na Soči.) Glavni pridelek Brski je vino in sadje. Dasi šteje deželica mnogo bogatih posestnikov, ali velikašev sploh, vendar ni bogata: tlači jo preklestvo kolonizma. Oponogli so se kolikor toliko naši Briči v poslednjih 20 letih, odkar tare ravnice grozdna bolezen. V Brdih ni bilo namreč do teh let nikakega sledu te bolezni, poslednja leta se je tu pa tam, v nižavah, prikazala. Kup vina, ki je bil poskočil poprejšnjih let na 20—30 glod., padel je zdaj na 10 gl. Med domačimi (slovenskimi) velikaši so najglasovitejši: Žigon, Mužič, Šfiligoj, Jakončić, Ersetič, Lenardič, Fiegelj itd.; med vnajnimi, to je, meščani Goriškimi ali družimi (tudi benečanskimi): Catarini, grof Attens, baron Formentini, baron

rega je zviti vodja torijev zasukal ne le nad glavami svojih nasprotnikov ampak tudi nad svojimi privrženci, ako so se tu pa tam predolgo premisljivali. Ta znana bojazen je mnogo kriva, da se anglijski parlamenti še česče ne razpuščajo. Vendar se ne sme soditi, da bi imela v važnih primerljajih kaj odločnega pomena. Ako se imajo važna vprašanja s pomočjo novih volitev rešiti, odpade vsa bojazen, vsako premisljevanje. Anglež pri takih prilikah pokaže, da je bolj politično, kakor pa denarno bitje. Žrtoljubno plačuje potem svoje volilne stroške in se z nekim veseljem poda v volilno borbo, ki ima razen stroškov tudi mnogo in različnih osebnih žrtev in zopernosti. Biti poslanec je v Angliji primerno tem večja čast in daje tem več upljiva, čem teže si je čast in upljiv pridobiti. Pri rodovinah, ki imajo za seboj kaj politične zgodovine, umeva se ob sebi, da vsaj eden zastopa svojo rodovino v poslanski zbornici. Ni še davno temu, ko je primerno malo število starih rodov in po okrajnem upljivu in zastarelih razvadah imelo v rokah parlamentovo večino. Bilo je vojvodov, ki so imeli po 20, markijev, ki so imeli po 10, grofov, ki so imeli po 5—8 sedežev popolnoma v svoji oblasti in dokler so se ti sedeži, kakor se je mogočežem ljubilo, oddajali političnim privržencem, ni bila poslanska zbornica v istini mnogo več kakor senca gosposke zbornice. Reforme leta 1832 so precej ostro odpravile mnogo dotičnih napak. Volilno pravo 150 majhnih in maloveljavnih selišč je svoje samostojno volilno pravo ali celo izgubilo ali pa se jim je vsaj predrugočilo; ti kraji so se obesili večidel k sosednim mestom. Tako je izgubila aristokracija mnogo svojega upljiva. Postava leta 1867 je dela ob glas še 38 enacih krajev, na ktere se l. 1832 ni mislilo. Nekoliko vsled teh sprememb, in zaradi tega, ker se je volilno pravo raztegnilo tudi na niže meščane in tudi na delavce, nima dandenes aristokracija pri volitvah več svoje prejšnje moči; zatorej je zdaj na Anglijskem mnogo več volilnih borb med nasprotnimi ponudniki, kakor prejšnje čase. Vendar imajo zveze med aristokratskimi rodovnimi še mnogo moči in tudi pri zadnjih volitvah ni bilo nobeno sredstvo preslabo, s katerim se je dalo mlajšim in starejim sinovom, bratrancom

Iz Haloz 2. apr. [Izv. dop.] (O narodni tiskarni.) Pomagaj si sam, pomore ti Bog; tega narodnega pregovora resnico čutimo mi ubogi Slovenci najgorše. Pokojni vladika Ravnika je sicer o nas izrekel razsodbo takole: „bolj skrbé drugi Slovenci za nas, nego mi sami za se;“ vendar kaže zgodovina, ka če bi si bili kako zrnca ali drobtinico svojih pravic priborili, treba nam je bilo krvavo se potezovati. Drugi Slovani imajo za nas izlasti mravno veljavnost, to je, sovražniki vedoči, ka slovanstvo šteje 85 milijonov ljudi, lecajo se nekoliko po nas povse po svojem godu mlatiti in preneglo nas brisati s površja slovenske domovine, mi pa smo dolžni delati in se truditi na vse kriplje, hočemo li dovesti do rešitve.

Za Slovence se vsako leto tiska precej knjig in časnikov za drage novice, kteri tečejo v žep tujim tiskarjem ali končemar takim ljudem, ki niso voljni svojega premoženja polagati na žrtvenik našega naroda. Zdi se mi, ka smo že dorivali dotle, da si sami napravimo narodno tiskarno, ktera bode tiskala naše slovenske slovstvene pridelke, a dobiček bode se scejal drugoč v narodno zakladnico. Matica slovenska ima častno istino, s ktere dobiček vlečejo društva in hranilnice, kjer so novci založeni, čemu to? kupite si tiskarno, ki prevzeme tiskanje naših knjig in spisov, gotovo bode istinsko Matično donalo več obresti, nego v sedanjih podobih založeni novci.

Precej penz že je nabranih za spomenik pokojnega slovenskega vladika Slomškega, ki tudi v tuji hranilnici leže čakajoči, dokler se ne spremene v kameno ali medeno podobo. Jaz menim, ka bi se tudi ta zaklad dal porabiti v isti namen, razume se, po privoljenji dotičnega odbora in večine darovnikov, ter plačaje vsakoletne obresti. Mi Slovenci, ki smo še le obod postavili narodnemu slovstvenemu poslopju, dolžni smo najprvo skrbeti za prilično streho, da ne bode natekalo in da ga vihta ne zruši, ter za močna okna, da ne bode nam sovražniška kužna sapa kvarila prijetnega zraka. Kedar to in še mnogo druga opravimo, potlej še le smemo misliti, kako bodemo si sobe slikali, Florjana ali Jurja na svislisli, sedaj še imamo na potrebnije reči svoje redke petice obračati. Velikanske spomenike omikani narodi darujejo značajnim velikanom, ki tudi v najhujši skušnjavi ostanejo stalni kakor pečine.

Iz Ptuja 3. apr. [Izv. dop.] Presrčno nas je razveselil prijetni glas, ktereга smo ravnokar slišali, ka se kaplanje labodske vladikovine pripravljajo ustanoviti „kaplansko društvo“, kteremu namen bode braniti človeško pravo in uljudnost proti vsaki krivičnosti, vsakemu samosilstvu in svojevoljstvu, prihajalo si odkoderkoli; adrese, prošnje in tegobe pošiljati neposredno zakonarstvu ali na druga dotična mesta. braniti in pospeševati narodnost, ter v znanstvenih predmetih se uriti, da ne bodo več kakor dodljeki in lilki, ki plešejo in dučejo po svilu, kakor vleče ali zamekne prikaznik, to je komedijsk. Živili! vendar zavedevši se človeške vrednosti predramili ste se, da otresete robstvo in sužnost, da se ne bode baratalo z delajočim ali skoro edino delajočim duhovništvom, kakor dela se včasih z močnatim mehóm. Ako se zbirajo v društva težaki, črevljarji, učitelji*), toliko potrebnije je to

Tacco, in drugi — Glavnih slovenskih vasi (s dušnimi oskrbniki) štejejo Brda 14 in ako jim prištejemo tudi 4 vasi ob Soči (tik desnega brega) 18. Število duš v pravih Brdih znaša 10 tisoč 861, in ako privzamemo tudi Podgoro, Pevmo, Št. Maver in Podsobotin, 13 tisoč 101. — V političnem oziru spada severni del Brd pod Gorico, nižni pod Gradišče; v sodnijskem južni pot Karmon, severni pod Gorico; v cerkvenem ena dukovnja pot Karmin, 3 pod Gorico, vse druge pot Ločenik.

*) Pred kakimi tremi tedni sem prišel v Ptuj na pošto opazil na nekem pismu prinesenem završkim poštnim poslom, napis: Vorstehung des Pet. B. Schullehrer-Vereines zu St. Barbara bei Ankenstein. Sr. Wohlgeboren St. . . . Schullehrer Aha! spomnil sem se na mahoma, tudi novorojenče, učiteljsko društvo ptujkega okraja je otreslo svinčene podplate borgega slovenstva po uzoru Jude Blagotinščaka, gotovo iz čiste zahvalečnosti, ker se je skotnola v njegovem nekdanjem gnezdu, ki še sedaj plenični in povejni miloduh razposilja z dovoljnim uspehom med rojaki. Slovenci! bodite ponosni na toliko napredujoče modrijane

ali vnkóm kacega vojvoda, markija, grofa ali lorda pomagati v poslansko zbornico. Ne da pa se tajiti, da se se je jelo ponujati in tudi voliti mnogo več neodvisnih kandidatov nego poprej. Posestniki z okrajnim upljivom, srečni odvetniki, bankirji, trgovci, fabrikanti, spekulant, lastniki in sestavljalci morskih ladij, železniški početniki, ljudje, ki so imeli nekoliko ali pa tudi nič politične dogodivščine, hrepeleni in potezali so se po sedežih v parlamentu, kakor po cilji, ki je imel vsemu njih poprejšnjemu prizadevanju krono na glavo posaditi. Seveda so se morali tudi ti okleniti ene ali druge večje politične stranke, zavezavati se in obljubavati, kako se hoté vesti gledé vprašanj, ki stojé zdaj na dnevnem redu. Ali naj bo kupčija svobodna ali ne, ali naj se volilna postava popravi ali ne, ali naj irska državna cerkva ostane ali naj se odpravi, ali je treba podpirati Gladstona ali Disraelija — vsaka volitev ima svoj bojni klic in z malimi izjemami mora priseči vsak kandidat k tej ali oni zastavi. Moč te ali one stranke je torej odvisna od glasov, kolikor jih ktera dobi in vsaj pri glasovanji v važnih vprašanjih se v parlamentu precej kaže, v kterem kraji nadvladajo liberalni, a v kterem konservativni volilci. Pri vsem tem pa je bilo do zdaj precej redko število onih, kiso se zaradi pravega političnega delovanja za sedeže v parlamentu pulili in tudi potem v političnem smislu tam delali, t. j. delali pri opravlilih postavodaje in pospeševanja narodovega življenja. Veliki množini častljivih poslancev je parlament samo najprijetnejše shodišče (club) v državi; ona hodi k sejam, kakor hodi na lov ali k diru na stavo — samo da si dela kratke čas. Mnogo jih je, ki samo zato kandidujejo, da morejo priti potem v imeitnejša društva, kterih neodpira samo veliko petic in hitro pridobljeno bogastvo. Drugim zopet je samo za osebne ali lokalne koristi mar in ti tudi samo za te delajo. Brez izjeme pa je vsakemu kandidatu potrebna ena lastnost: imeti mora mnogo novcev, kterih ne sme po trikrat ogledavati, kader jih je treba izdajati v podporo svoje kandidature.

(Dalje prih.)

za omikane možove, ki so po 16 let glodali učilniške strlice, ter so ljudstvu postavljeni za dušne voditelje. Mozi Bog in srčnost junaška k slavnemu početju. Živilo narodno in omikano duhovništvo!

Nekaj se je molmljalo, da je duhovništvo krivo nesrečne volitve v Mariboru. Pritrjujem, ravno v odločni dobi so raznesli časnik glas, da je duhovnikom zabranjeno udeleževati se politike. Reč sama na sebi je resnična, čeravno se je opustila oblika, volja se je naznanjala po hlinavih in slinavih žlebovih, in s tem se podpiral hote ali kako inaki nasprotni ponudnik. Brez značajniki in šupeljaki, inaki hlastavci prve vrste, bili so zbegavice torbice... le štirje častni možje so pokazali značaj. Nikakor se ne dvomi, da labodsko knezovladništvo igra z Blagatinščakom, oziroma na nas Slovence pod isto tulavko. Po tem kopitu se razkladajo razne prikazni. Za nas ni čudo, ako nam narod hrbet obrača.

Iz Dunaja, 2. aprila [H. G.] V Ljubljani so naši stari očetje morda malo namuzali se, ko so brali, da boče vlada Čehe „osamila“ s tem, da se s Poljaki pogodi. Jaz si vsaj mislim, da bi to od njih dosledno bilo, kajti potem bi lahko rekli: „vidite, to smo videli, da pride tako“, zato smo ukazali našim modrcem, naj sedé zvesto pri Poljaki, saj Čehi ne dosežejo nič, ki se ne obračajo po političnem vetru.“ Vendar jim bo taka samozadovoljnost, ako je bila, kmalu minila, kajti iz vsega tega osamljenja prvič ne bo nič, drugič pa se ga Čehi čisto nič ne bojé. Znano vam je, da so Čehi večidel dobro podučeni o stvarih, ki se natihoma med vladnimi krogi vrše, dasiravno mora zdaj ob času izjemnega stanja njihovo časopisje veliko molčati, ker „molčanje je zlata vredno“ se potrjuje pri njem, namreč kajcije se ne utrjuje. In kar je meni mogoče od tukajšnjih Čehov zvedeti, ne skrbi jih to osamljenje čisto nič, ter pravijo, da kakor svoje deželane Giskro in Herbsta poznajo, ni nikdar mogoče, da bi zdanje ministerstvo poljske resolucije sprejelo, tudi ne, ko bi čudni svetniki poljski hoteli baratati in glihati za pravice, ktere bi radi. V zadnjem ministerskem svetu se je sprejetje poljskih resolucij popolnoma zavrglo. Samo dva glasa sta bila za to, da se Poljakom nekoliko privolji. Vsi drugi so bili mnenja, da če se Poljakom njih tirjatve dovolijo, Čehi ne bodo na škodi, temuč da boče doslednost tirjala pogajati se tudi z njimi. In ravno tako tudi nekteri Čehi mislijo, ter hudoobno pa resnično pristavljajo: „saj Poljaki (in po poslancih tudi Slovenci) so bliže nemški vladi in ministerstvu, nego nam, torej o osamljenji ni govora, ker smo že sami.“ Žalibog, da imajo prav.

Sicer se pa tukaj nekdo išče, ki bi hotel za prvega ministra biti. Pa kakor je videti in slišati, nobeden si ne upa mesto zasedeti, kdor se v viših krogih pripraven zdi. Potocki, minister kmerijstva nekterim ni po volji, ker je Poljak, torej utegne kolikor toliko Slovan biti. Taaffe jim tudi ne dobri, ker je še (če prav mlad) iz stare šole. Neki grof Vrba, jim je premalo znan. Samo enega se veselé, ta pa je sam Preširnov Anastazius Zelenec, vulgo grof Anton Auersperg, ki ga iz kranjskega zbora poznate. Tega bi dunajski listi radi videli za prvaka med ministri. Anton Auersperg je sicer po moji misli pošten mož, prepričan tega kar pravi, s srcem liberalen, ali idealist je strašan, kakor vsi poetje, in ko bi res v ministerstvo stopil, boče le pomagal, da boče zdanje sisteme še prej konec, nego sicer, kajti znano je, da ima geslo: še premalo je bilo germaniranja v Avstriji. Sicer pa tukaj nekteri trdijo, da A. Auersperg še ne misli na to v ministerstvo stopiti*, ker se sam pozná in vé, da je njegova nemška popularnost tam v nevarnost stavljená: si tacnisses etc. — Minister Berger je skoro popolnoma oglušel in gre začasno v pokoj. Popolnoma samo zato ni odstopil, da bi „svet“ ne sodil kako drugače, kakor je ušečno. Uk iz vseh teh ministerskih nesreč si naj bralci delajo sami — lahko je.*

V Londonu, 27. marca [Izv. dop.] V Avstriji se Vam je menda cerkvena razprtija mirno polegla odkar se je konkordatu k pogrebu odzvonilo, pa tem večji je sedaj cerkveni ropot na Angležkem. Pač naj močnejši veter zdaj na klopotec irske cerkve puha. Justice to Irland! pravica Irlandiji! to jo zdaj obči glas angležkih liberalcev, in koliko dobrega dejanja si že ti dobrodušni Angleži iz tega občavajo, da iz Irske državno cerkvo anglikansko kot gospodarno odstranijo! Velike važnosti kakor je ta stvar, tako je vendar smešna nepristanemu opazovalcu: le smeha vredni so klerikalci angležki z kakšno trdovratnostjo ti ljudje branijo stare predsodke, angleško državno protestantsko intolerancijo, stari fanatizem in krivice, ktere je stoletja Angležka Irski zadajala; smešni pa so tudi liberalci s svojim hurraa veseljem, ki mislijo da s tem, da odstranivši državno protestantsko cerkvo na Irskem, bodo Irlandijo že spremenili v raj in s tem ves irski narod osrečili. Daleko od tega! Velika krivica kakor se je delala katoliškemu narodu irskemu s protestantsko cerkvijo, ktero je plačevati moral, pri tem ko so katoliški duhovni za svoj posel hračili, se to vendar more šteti za male krivice v primeri k drugim, pod kterimi narod trpi; s cerkveno tirjatvo je zdaj toliko kriki in vike, da se pri obči viki lahko druge tirjatve oglušijo, pa ta burja se boče polegla in nastala druga hujša od sedajne. Narodu irskemu treba vrniti odvzeto mu Irsko, irski narod je tujec, najemnik in rabotnik na svoji očetnjavi, on je z vsem pod tujčevo peto. Zato brž ko se bodo cerkvene zadeve pod Gladstonovo zastavo poravnale, oglasilo se boče Irsko zemeljsko vprašanje: kdo boče za to bojni prapor razpel, se še zdaj ne more odločno reči, vendar ako se John Bright svoji politični izpovedi ne izneveri, boče po vsi priliki ta pošteni kvekar veliki maršal prihodne vojske za „pravico Irski“. Gladstonova stvar je zdaj toliko kot gotova ker za drugo branje svojega predloga imel je parlamentarno večino 118 kar je izvanredno veliko, pa boj je pri vsem jako žaren, tako da velike debate

ki so tako zažarjeno zaljubljeni v svoj materni jezik, ka ga čuvljejo, da se po njihovih zapisnikih in listovih ne bi kde oskvrnil ali onečastil. Božidaré! pred nekimi leti si pisal o nekse vrste ljudéh, ktere si z malimi iznimkami imenoval zaplotnike v narodnem oziru, je li dnes isto trdiš, ali pa ropočeš po svojih grešnih prsih?

Pis.

*) Res zadnja „Tagespost“ prinaša od Auersperga samega razjasnilo, da on o tem poklicanju v ministerstvo ničesa ne vé, ter da tudi ne misli te česti sprejeti. —

Vredn.

trajajo včasih od 4. popoldne do 3. v jutro popolnoči; kaj takšnega bi se menda na Dunaji ne zgodilo: kdo bi mogel tako pozno v noč govoriti ali poslušati, da bi ne zadremal in zaspal? Vendar v Londonu je drug zrak in za zidovjem pod okni Westminsterste palače kjer je parlament, občinska in gosposka zbornica, teče ponosno hladna Tamiza. Za parlamentarno delovanje Angleži niso in ne morejo biti zaspani; da še stari bolehní Rothschild, ta kralj bogatinski, poslanec za Londonsko City, ta dobrodušni stavec, kteremu že v slabosti noge malo služiti morejo niti za hojo niti stanje, še ta nobene odločne ure v parlamentu ne zamudi in do treh po pol noči, kedar njegovega glasa tako pozno treba, ostane. In ta stari baron je pošten liberalec.

Pa ne samo Irskim zadevam silno je treba reform, temuč tudi Indija jih potrebuje; v vseh podvrženih deželah bilo je Angležem pravilo gospodariti le na svojo sebično korist negledaje poleg te svrhe na nobeno drugo, ki bi tudi podvrženemu narodu koristiti mogla. Staroslavna ponosna Indija uklonila se je v vsem peti angležki, minola je vsa braminska veličast in ves naroden ponos. Upravništvo, uradništvo vsake vrste je celo v rokah Evropejec in ako ravno je odprta kompeticija za državne službe (civil service) tudi Jndijcem, se jim vendar največe zapreke na pot stavijo. Uradovanje v Indiji se ve da je po naj večé vse v jeziku angleškem, kandidati za državne službe pa morajo vsi v Londonu od zato sestavljene komisije skušeni biti. Med Braminijo mnogo izvrstnih mladih glav, ki bi v učenosti z vsakim Evropejecem kompetirati mogli, pa eto težave: treba da k izpitu v Londonu roma, in tukaj izprašuje se kot rojen Anglež, treba mu biti v jeziku in literaturi angležki izurjenemu ter poznati klasike grške in rimske, in gleda se več na to da kandidat zna dobro jezik francozki in še nemški in španski nego, da je odličien v hindostanskem in starem sanskritskem. Počelo se je zdaj misliti na to, da da se morejo te napake in velike krivice odpraviti, ker gotovo da s takim ravnanjem je narod indijski nezadovoljen; ga vedno z veliko vojno silo k miru siliti je pa tudi le težavno in po vsem nevarno, posebno zdaj ko se Rusija z orjaškimi koraki Indiji bliža. Angležka vlada ima zato pravi težko nalogo, v Indiji ali treba jii si narod posprijazniti, da boče dragovoljno na njeni strani ali nakopati si na glavo nevarne sosedé Ruse in večé nesrečo.

Politični razgled.

Ministerstvo je bojda sklenilo, da bo državni zbor samo še do konca tega meseca zboroval. Do tega časa se bo zboru tudi že predložilo poročilo ustavnega odbora o poljski resoluciji in o tirjatvah po neposrednih volitvah v drž. zbor; kedaj se sestanejo deželni zbori, o tem se zdaj nič ne čuje; delegacije pa se zbero še le decembra meseca.

Državna zbornica poslancev se snide menda še ta teden in bo vzela najprvo postavo o ljudskih šolah v roke, potem pridejo dačne reforme na vrsto. Gosposka zbornica bo začela prihodnji teden svoje posvetovanje o postavi zarad deželne brambe.

Zastran pogodbe s Čehi se pripoveduje ne samo, da je cesar naložil Bergerju spisati memorandum, temuč da je tudi znani nemški svobodnjak iz 1848. leta dr. Fischhof svojo brošuro o tej zadevi dokončal. Vodnik liberalnih Čehov dr. Sladkovsky je boče to brošuro bral in rekel, da se utegnejo v njej izrečene misli za podlogo pogodbi vzeti. Ako Fishhof nasvetuje pomirjenje z narodi na federalistični podlogi (kar bomo kmalu videli) potem bi bila ta vest morda istina,

Finance severno-nemške zveze imajo tudi mnogo-pomanjkljivega. „Sp. Ztg.“ v enem svojih člankov dokazuje, da ni misliti na to, da bi se primanjkljaj poravnal s tem, kar se bo prihranilo v vojem proračunu, in pravi, da se bo zopet seglo po onem zastarelem izgovoru, kakor da bi ravno velika vojaška moč severno nemške zveze Franciji branila, da ne more začeti vojske. Kar bi se torej prihranilo na vojaškem pročunu, to bi spodbujalo Francijo k vojski proti severni Nemčiji. Ergo, piše „Sp. Ztg.“, je treba, da se razpišejo za primanjkljaj novi davki, ki so neobhodna potreba. — Enakih modrosti smo čuli že tudi iz ust naših državnikov, kader so hoteli še globljejo pošeči v naše žepé.

Že v zadnjih listih smo omenjali italijanskih neredov. Ne vemo ali niso med drugimi tudi tem neredom pripisovati črni oblaki, ktere je italijanski kralj nagnal na politično obneje, ko je neki deputaciji, ki mu je prišla srečo voščit k obletnici bitke pri Novari, takole odgovarjal: „Sedanji čas je resnoben, in nikdar ni bilo složnosti bolj treba. Veliki dogodki se pripravljajo, ki bodo vstregli željam narodovim.“ Opomniti je le, da je Viktor Emanuel takih dogodeb že mnogo v duhu videl, a osoda narodovaše zmerom ni dokončano, še manj pa ustrezno narodovim željam.

V diplomatskih krogih si pripovedujejo, da bo Italija poslala drugega zastopnika na avstrijsko-ogerski dvor. Menda bo imel nalogo novo prijateljstvo med dotičnima državama v krepkeje okvire spraviti.

Francoski minister je Thiersu odgovorjaje zopet enkrat povdarjal potrebo miru in zagotavljal, da si francoska vlada res prizadeva ohraniti evropski mir; nevarnost za mir sploh — po Rouherju — ne izvira od strani vladne ampak iz onih govorov, ki spodkopujejo notrajne naprave in jim jemljejo zaupanje pri tujem svetu.

Avstrijski upniki na Angleškem so poslali g. Beustu pismo, v kterem se pritožujejo proti škodi, ktera izvira avstrijskim upnikom iz tukajšnjih finančnih naredeb. Pismo izreka upanje, da se bo storjena škoda Angležem povrnila.

Na Romanskem so se začele 27. marca nove volitve. Po deželi zmagaue neodvisna stranka prešnjega ministerskega predsednika Bratiana. V mestih si je sedanje natražnjaško ministerstvo mnogo prizadevalo. Končni uspeh še ni znan.

Razne stvari.

* (Komora kranjskih odvetnikov) se je po novem odvetniškem redu konstituirala. Za predsednika je voljen g. dr. Zupančič, za njegovega namestnika g. dr. Zupan, za odbornike gg. dr. Pfeifferer, dr. Uranič, dr. Rudolf in dr. Schrey. Morebiti bodo vsi ti gospodje prav dobro zastopali svoj odvetniški stan, narodnost se nima od njih mnogo nadejati, kajti ni eden izmed njih ne trpi v svoji pisarnici slovenskega jezika kakor sploh kranjski odvetniki v tej zadevi prav slabo gledajo na ljudski jezik in njegovo pravico. Res tudi na Štirimskem ni vse, kakor bi lahko bilo, vendar se menda v štirskih odvetniških pisarnicah en dan več slovenskega piše, kakor na Kranskem celo leto! —

* (Začasno deželno šolsko svetovalstvo) na Kranjskem je sestavljeno iz teh-le gospodov: prošt. dr. Jarc, korarja: Zavašnik in dr. Pogačar, dir. Legat in dr. Smolej. Prvi štirje so duhovniki, torej se ne more reči, da se je duhovništvo na šolskem polju izpodrinilo. —

* (Rothschild.) Da je v Parizu umrl Rotschild veliko premoženja zapustil, je znano, vendar ni nihče vedel povedati številke! Kakor pripoveduje „Gaulois,* se je pred nekaterimi dnevi račun končal in je iz nje razvideli, da mož ni več zapustil kakor 1700 milijonov.

* (Meč Štefana Uroša II., kralja srbskega.) Pred nekaterimi dnevi, tako piše „Zukunft,* je daroval car Aleksander II. knjezu Nikolaju črnogorskemu meč, kterega je nekdaj nosil srbski kralj Štefan Uroš II., kakor kaže na meču udolben napis. Meč nosi na eni strani letno številko 1313 s cirilskimi črkami, na drugi strani z istimi črkami napis: „Da živet kralj.“ Meč je torej iz onega leta, ko se je moral imenovani kralj v silni vojski bitti z Ogri; meč je bil v tej priliki zmagonosen, potem pa je imel prav pisano osodo. V znani nesrečni bitki na Kosovem polju na Vidov dan, t. j. 29. junija 1389, ko je propala srbska svoboda, pal je meč Turkom v roke ki so ga potem kot ponosno znamenje zmage častno hranili v Adrianopolju. Ko so pa preteklo stotletje pri tem mestu Turki od Rusov bili premagani, prišel je tudi slavni meč v ruske roke in je romal v Peterburg. Tu bi morebiti še zdaj počival, ko bi ga ne bil car Nikolaj I. svojem sinu Aleksandru izročil, ko se je slednji pripravil na boj proti Mohamedancem na Kavkazu. Tu je bil meč zopet zmagalen in se je očistil prejšnje nečasti, zdaj pa je prišel čez 555 let v oblast črnogorskega knjeza in bo morebiti v kratkem ravno v istih krajih, kjer jo gledal propad in uničenje srbskega naroda, pričla, kako se bo na novo k življenju zbuvalo jugoslovanstvo v vseh svojih kolenih.

* (Tržaški okoličani) žele, kakor se piše „Dom.“ da bi sklicali novoizbrani poslanci in drugi okoličanski zaupniki, brž ko se bode dalo, tabor, da se na njem porazume okolica se svojimi zastopniki o programu, po katerem bi imeli ravnati v zboru pri vprašanjih, ki zadevajo okolico. Poglavna vprašanja, o katerih bi se imeli sukati govori, imela bi biti ta-le: 1) Ali se ima ločiti okolica od mesta? 2) Kaka naj bo ta ločitev? 3) Koliko poslancev zahoteva okolica za v deželni zbor? 4) Kakih in koliko

šol potrebuje okolica? 5) Ali je res, da plačuje okolica po krivem vžitnino? — itd. — Tabor je živa potreba za poslance, da zaslišijo mnenje svojih volilcev ter da bode imelo njih delovanje vspeh, „Progresso*-vci zelo šuntajo ljudi z vlasti zoper gosp. Cegnarja in Zora, ter jima skušajo nakopati na vrat med okoličani nasprotnikov. Ti nasprotniki in Progressovci utihnejo, ko bodo videli, da ravnata ona dva kakor ostali štirije poslanci po misli vse okolice. Upamo tedaj, da bomo imeli v okolici „tabor“!

* (V Karlovc) živeči Srbi hoté pod imenom „Svoboda“ napraviti posebno narodno društvo in pripravljajo že pravila, ktera hote vladi predložiti. Glavni namen novega društva bo menda podpiranje narodnega slovstva. Neglede na to, da enaka društva, naj si že nosijo ime „čitalnica“ ali kako drugačno, narodno slovstvo mnogo mnogo bolj zavirajo, kakor podpirajo, zdi se nam prežalostno znamenje narodne nesloge in nestrpljivosti, ako Srbi posebno društvo ustanovljajo v Karlovcu, ki slovi kot najnarodnejše mesto vse Hrvaške in ima itak precej krepko čitalnico. Ako imajo karlovske Srbi ves postene namene, naj jih skušajo doseči v zvezi z svojimi hrvaškimi brati, razcepljeni ne bodo sami menda nič dosegli, Hrvatje pa bodo tudi težko pogrešali njihove pomoči. Sloga jači!

* (Postava in pa mož, ki že zdaj agitira, da bi postal župan v Mariboru.) Graškemu „N. Tagbattu“ se piše iz Maribora: Po §. 34 srenjske postave sme srenjski predstojnik le oni odbornik postati, ki v srenji tudi stanuje. Ker pa more vsaka oseba po postavi le v eni srenji imeti svoj sedež, torej ne more na Štirimskem ena in ista oseba biti predstojnik dvema srenjama. V mariborskem okraju pa imate dve samostojni srenji enega predstojnika, ki ne stanuje ni v eni ni v drugi teh srenj. Gospod Friderik Brandstetter stanuje v Graškem predmestju v Mariboru, pa je srenjski predstojnik v Radvanju in v Strnišci (Brundorf). V Radvanju gospod Brandstetter le po leti sem ter tje biva, pa vendar svojega rednega stanovališča v mestu Mariboru ne opusti, v Strniši pa ni še nikdar en dan stanoval. Vsa dejanja, kar jih on opravi kot predstojnik srenje Radvanje in Strniše, so neveljavna in lahko je mogoče, da bi srenji pri tem škodo trpele. Volitev srenjskega predstojnika se mora po §. 39 srenjske postave nanzaniti politični okrajni oblastniji, ktera ima volitev pregledati in skrbeti, da se vse ravna po po postavi. Kako je to, da se gospod okrajni glavar v Mariboru nikakor ne peča za to volitev, ki po postavi nikakor ne more biti postavna? Tako graški „Tagblatt“ — sapienti pauca!

* (K postavi o pisemski tajnosti.) Vredništvo časnika „Puple Polonais“ je razglasila državnemu kancelaru Beustu namenjeno pismo, v katerem se vrednik pritožuje, da velika večina pisem, kar jih piše on ali pa njegovi prijatelji iz ali pa v Galicijo in Česko, ne pride nikdar adresatom v roke. Beust ni pritožbe niti na svoje gorko srce niti na steno pritisnil, ampak jo je poslal kupčijskemu ministerstvu, ktero bo menda preiskovalo, koliko ima pritožba resničnega v sebi. Ali bi pač g. Beust ne bil sam odgovora dati mogel?

Drugovi!

V nedeljo 11. t. m. je dan našega shoda v Celji.

Pergolese.

Hranilnično naznanilo.

Hranilnično ravnateljstvo mestne srenje mariborske bo preložilo od 1. maja t. l. počenski uradne dneve, ki so bili do zdaj vsako sredo in saboto na vsak

torek in petek

od 8. do 12. ure dopoldne. O praznikih ne bo uradnih dni.

Od 1. do 15. julija in od 1. do 15. januarja vsacega leta je urad hranilnični za stranke zaprt, ker je treba o teh časih račune končavati.

Hranilnično vodstvo mestne srenje mariborske

25. marca 1869.

Odprl sem svojo

advokatno pisarnico

v Mariboru, Tegethofova ulica, nad prvim stropom nove hiše g. Girstmajr-ja.

Dr. Janko Serbec.

Dr. Dragotin Breznik,

odvetnik v Ptuj,

naznanja, da odpre pisarno v svoji lastni, poprej Čuček-ovi hiši, br. 89 na trgu, 5. aprila 1869.

Izdatelj in odgovorni vrednik Anton Tomšič.

tiki: Dr. Jože Vošnjak in drugi.

Tiskar Eduard Janžič.

Razjasnilo in priporočilo!

Da upokojim svoje podpornike, izrekam, da v mojih kakor znano prav velikih izložbinah omarah ni najti niti pakfona niti drugega goljufivega blaga, kar so si predrzile pripovedovati nekerke osebnosti, ki bi rade pametne bile.

Da tako žalostno krušno nevošljivost krepko zavrnem, plačam 100 cekinov ali pa primeren znesek v bankni valuti po vsakokratnem dnevnem kursu vsacemu, kdor mi v obéh mojih izlogah najde le eno če tudi še tako majhno stvar, ki bi ne spadala pod rubriko: juveli, srebrnina ali zlatina.

Ob enem priporočam svojo zalogo blaga, ko bi ena ali druga stvar ne bila popolnoma po ušech, kar se v vsaki večji kupčiji sem ter tje lahko primeri, mi je vsled mojih zvez s prvimi fabrikami prav lahko mogoče, v malo dneh ustreči posameznim željam.

Da se vsi v moje delo spadajoči popravki le pri meni najboljše izdelujejo, je itak že tako znano, da se mi odveč zdi še kaj več o tem govoriti.

August Thiel,

juvelir, zlatar in srebrničar v Mariboru, gosposke ulice, Payerjeva hiša.

Listnica:

G. Iv. Poh. v Belemgradu: Poslali smo Vam rekomand. pismo. Povprašajte na pošti. — G. H. T—k v Št. V.: Slika se dobi za 90 kr. pri trgovcu g. Kapusu v Celji. Pismo poslali omenjenemu gospodu; javno se ne more od naše strani nič o tem govoriti, dokler se ne odloči vol. odbor.